



Til Børne - og Ungdomsudvalget

23-02-2010

Notat til brug for behandling af medlemsforslag om initiativer mod kønsdiskrimination over for forældre og børn

Sagsnr.
2010-22894

Dokumentnr.
2010-123568

I forbindelse med Børne- og Ungdomsudvalgets behandling af medlemsforslag fra C, O og V om kønsdiskrimination og retningslinjer mod kønsopdeling af børn og forældre den 3.3.2010 har forvaltningen udarbejdet dette notat, som belyser forskellige aspekter i forhold til medlemsforslaget.

Sagsbehandler
Nina Raaschou

Klassedannelse og holddeling

Det fremgår af folkeskoleloven, at skolebestyrelsen kan fastsætte principper for skolens virksomhed, herunder bla. for elevernes placering i klasser. Af kommentarerne til folkeskolelovens § 44¹ fremgår det at skolebestyrelsen kan beslutte principper i retning af, at ”der så vidt muligt skal være lige mange drenge og piger i de enkelte klasser”. Forvaltningen har ikke kendskab til, at der i praksis har været foretaget klassedannelse med henblik på at separere køn.

Spørgsmålet om kønsopdeling i undervisningen handler i praksis om holddeling. Det fremgår af § 25 i lov om Folkeskolen, at undervisningen kan organiseres i hold inden for den enkelte klasse og på tværs af klasser og klasstrin. Holddannelsen kan ske af praktiske

Pædagogik og Læring

Gyldenløvesgade 15
1502 København V

Telefon
3366 4523

Telefax
33667053

Mobil
2672 1689

E-mail
niraas@buf.kk.dk

EAN nummer
5798009383730

www.kk.dk

og pædagogiske grunde. Eleverne skal på alle klassetrin undervises i deres klasse i den overvejende del af undervisningstiden. Det fremgår eksplicit af kommentarerne til § 25¹, at der ”endvidere intet er til hinder for, at der sker en deling af eleverne, således at undervisningen i et eller flere fag i en periode tilrettelægges, således at piger og drenge undervises hver for sig”.

Det hører iflg. folkeskolelovens § 44 under skolebestyrelsens kompetence inden for de rammer, kommunalbestyrelsen angiver, at fastsætte principper for undervisningens organisering, fx holddeling efter køn. I praksis er det ikke usædvanligt, at der sker sådanne opdelinger efter køn. Der har været forsøg med kønsopdelt undervisning i naturfag igangsat på Børne- og Ungdomsudvalgets initiativ.

Det er forvaltningens indtryk, at holdopdeling på de københavnske folkeskoler, foregår ud fra pædagogiske og praktiske hensyn, sådan som loven foreskriver.

Idræt og svømning

Det har været almindelig praksis i en del danske skoler, at idrætsundervisningen i kraft af de pædagogiske valg af aktiviteter er blevet kønsopdelt. Det er endvidere almindeligt, at omklædning og bad foregår kønsopdelt i de større klasser. Begrebet drengesal og pigesal i idræt har stærke traditioner, om end disse er under nedbrydning. Forvaltningerne har omvendt ikke kendskab til, at fælles idrætstimer (fx i volleyball) har skabt problemer i den daglige praksis.

Mødevirksomhed

Hvad angår eventuel kønsopdeling på forældremøder, er det forvaltningens opfattelse at det ikke ville være acceptabelt at formene et bestemt køn adgang til de forældremøder, som skolerne er forpligtede til at udbyde, som fx klasseforældremøder, kontaktforældremøder eller skolebestyrelsesmøder. Forvaltningen har ikke indtryk af, at en sådan udelukkelse forekommer på de københavnske folkeskoler.

Derimod er der efter forvaltningens opfattelse intet til hinder for, at skolerne eller andre af kommunens institutioner kan tilbyde aktiviteter, der er forbeholdt det ene køn. Loven om etnisk ligebehandling giver mulighed for, at der fastsættes specifikke foranstaltninger, der har til formål at forebygge eller opveje ulemper knyttet til race eller etnisk oprindelse, så længe formålet konkret tilsiger det. Kommunalt initierede mødregrupper for småbørnsmødre er fx blevet en årelang tradition, ligesom regeringen via satspuljemidlerne anbefaler oprettelse af deciderede mødregrupper.

Det hører ifølge folkeskolelovens § 44, stk. 2 til skolebestyrelsens

¹ Folkeskoleloven med kommentarer (Lovserien, 12 . udgave); kommentarer ved Svend Erik Gertz, Undervisningsministeriet.

kompetence at fastlægge principper for skole-hjemsamarbejdet. En fælles tilgang til sådanne principper kan eventuelt drøftes i Fællesrådet for folkeskolen.

Andre kønsspecifikke forhold

Der kan forekomme kønsmæssige skævheder på mange ledder og af mange årsager i folkeskolen. Fx er den overvejende del af lærerne kvinder, og megen forskning viser, at det kan skabe problemer for en del drenge. Skolebestyrelsen skal ifølge folkeskolelovens § 40 stk. 2 pkt. 4) fastsætte principper for arbejdets fordeling mellem lærerne, hvorimod de konkrete afgørelser om denne fordeling påhviler skolelederen (§ 45 stk. 2). Det er forvaltningens vurdering, at skolebestyrelsen godt kan opstille et princip om, at begge køn så vidt muligt skal være repræsenteret i alle team.

Størsteparten af de elever, der modtager specialundervisning, er drenge. Det er naturligvis ikke en tilstræbt skævdeling men en indikation på, at skolen grundlæggende ikke giver de to køn ensartede vilkår. Dette forhold falder dog uden for dette notats rammer.

Konklusion

Kønsopdeling, som den faktisk finder sted i folkeskolen, afspejler efter forvaltningens opfattelse skolernes professionelle arbejde med at håndtere en kompleks virkelighed, og den er et vigtigt redskab for skolernes opgaveløsning. I det omfang der er behov for at styre praksis på dette område, giver folkeskoleloven skolebestyrelserne mandatet til at opstille principper. Der er efter forvaltningens opfattelse ikke behov for at begrænse skolebestyrelsernes muligheder for en sådan principfastsættelse.